

Torre de l'amo de Viladomiu

Nou

Gironella

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: A la Colònia Viladomiu nou. Al final del carrer principal.
Emplaçament: Accés des de la carretera C-16z, després de creuar el pont de la riera de Clarà en sentit nord.

Coordenades:

Latitud: 42.00356
Longitud: 1.88698
UTM Est (X): 407827
UTM Nord (Y): 4650771

Classificació

Número de fitxa: 08092 - 7
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Historicista
Segle: XIX-XX
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Observacions protecció: BCIL, 3735-I, 04/04/2011
Número inventari: si. IPA, 3328
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat: Pública
Titular: Ajuntament de Gironella, plaça de la Vila, 1. 08680 Gironella
Fitxes associades:
[Sagrat Cor de Jesús de Viladomiu Nou](#)
Autoria de la fitxa: Sara Simon Vilardaga

Descripció

Edifici aïllat, a quatre vents, de planta rectangular i organitzat en alçat en planta baixa, un pis, una zona de golfes i una estructura central (de planta octogonal amb llanterna) que sobresurt de la cota de la coberta de teules formant quatre vessants. L'actual planta rectangular és el resultat de l'afegit a la façana est d'un cos d'edifici de planta baixa i un pis on hi destaca l'estructura d'una galeria amb arcades de mig punt obrada amb obra vista de maó. L'obra del conjunt esta feta a base d'un paredat comú irregular en els murs de càrrega i obra de obra de maó vist que es localitza, a més de la galeria, a les quatre cantonades, a la cornisa de coronament, als emmarcaments de les obertures (llevat del frontis de l'entrada principal que és de pedra) i en l'estructura central que sobresurt de la coberta. La façana principal, on se situa l'accés a l'interior, presenta un gran portal flanquejat per dues finestres, tots tres elements disposen de llindes lobulades i damunt dels quals es desenvolupa una balconada amb llosa de pedra decorada per quatre mènsules que atorguen al conjunt d'aquesta entrada un caràcter monumental. Pel que fa a la resta d'obertures cal destacar que a la planta baixa es disposen senzilles finestres amb llindes rectes i a la planta pis s'observen balcons ampitadors amb baranes de ferro de fosa d'estrets balustres de disseny senzill. Cal destacar la cornisa de l'edifici, amb un ràfec pronunciat format per un seguit d'arcs (com si es tractés d'una decoració del romànic llombard) que emmarquen ulls de bou quadrilobulats realitzats amb pedra. El cos central que sobresurt de la coberta està format per un tambor octogonal, tot ell d'obra vista de maó, de coberta transitable amb barana amb balustres ceràmics, damunt del qual sobresurt una llanterna amb dues finestres parelles a cadascun del quatre costats, rematada per una estructura de merlets con si es tractes d'un castell medieval.

Història

Tomàs Viladomiu i Bertran va ser en fundador de les colònies de Viladomiu. Viladomiu Vell s'havia fundat a la peça de terra anomenada la Plana de Sant Marc; un cop ja iniciada la seva activitat l'any 1871, tot i que encara calia construir diversos edificis, la família va adquirir el tros de terra anomenat la Clau de Sant Marc, on bastiria la colònia de Viladomiu Nou la qual va començar-se a construir l'any 1880. Amb la constitució de la societat "Jacinto Viladomiu e Hijos" es pot considerar que comença la història de Viladomiu Nou, és el 1896, moment en el qual es separa de la primera societat la qual continuaria a la colònia Viladomiu Vell; a partir d'aquí els dos Viladomiu, passaren cada un a ser gestionat per una societat, en el cas de Viladomiu Vell per "Viladomiu Hijos".

En relació a la torre de l'amo, consta que l'any 1899 es trobava en procés de construcció, moment en que també s'havia iniciat la plantació de l'arbrat al carrer. La família Viladomiu es va instal·lar a la torre l'estiu del 1902. L'edifici era utilitzat com a residència temporal dels propietaris de la colònia, els quals habitualment residien a Barcelona. Al llarg dels anys les estades es van anar reduint.

Actualment l'edifici funciona com a Centre d'Interpretació de les Colònies del Llobregat, vinculat al Parc Fluvial de les colònies del Llobregat, va obrir al públic el 18 de juliol de 2008; el centre mostra al públic la història i patrimoni del les colònies tèxtils de l'Alt Llobregat a partir d'una exposició i recursos audiovisuals i permet conèixer com es vivia en una torre senyorial de les colònies, concretament espais de la primera planta i golfes es mostren com espai museístic amb el seu mobiliari i objectes d'ús habitual tot reproduint l'ambient de diferents estances. El centre realitza visites guiades, i és punt d'inici de rutes de descoberta del patrimoni industrial, natural i immaterial de les colònies.

Bibliografia

- BUSQUETS I CASTELLA, J.; MONTAÑA, D.; PUJOL, J.; SERRA, R.: (1999): Gironella. Notes històriques. Gironella: Edicions del Centre d'Estudis de l'Associació Cultural El Vilatà del Berguedà, Col·lecció L'Escambell, núm. 12.
- CASALS, R. Pvre. (2002): La Colònia Viladomiu Vell (1868-1935). Barcelona: Centre d'Estudis i Difusió del Patrimoni Industrial.
- S/A. (1993): Cent imatges per a la història: Gironella, 1885-1973. Gironella: Associació Cultural El Vilatà; col·lecció l'escambell, 4.
- SERRA, R. et altri (1991): Guia d'Art del Berguedà. Berga, Ed. Consell Comarcal del Berguedà i Patronat del Centre d'Estudis del Berguedà.
- SERRA, R.; CASALS, L. (fotografies) (2000): Colònies Tèxtils de Catalunya. Barcelona: Angle Editorial i Caixa de Manresa.
- SERRA, R. (2013): "Els orígens de la industrialització tèxtil de Gironella: Cal Metre, Cal Bassacs, Viladomiu Vell i Viladomiu Nou". L'Erol, núm. 118, pàg. 21-30.
- SOLER i RIBA, R. (2005): Viladomiu Nou. Berga.
- VALL CASAS, P. (1999): De colònies tèxtils a Parc Fluvial. El sistema de colònies tèxtils del Baix Berguedà. Gènesi i revaloració. Barcelona: Marcombo.
- VVAA (1994): Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya. El Berguedà, volum 5, Barcelona, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

